

Forfatter: Lorenzen, Carl Henrik

Titel: BREV FRA: Lorenzen, Carl Henrik (1828-07-23)

Citation: Lorenzen, Carl Henrik: "BREV FRA: Lorenzen, Carl Henrik (1828-07-23)", i *Breve fra Italien skrevne i Aarene 1828 og 1829*, Bianco funo & Schneider, s. 26. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002032317-000-shoot-L0020323170000011.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Italien skrevne i Aarene 1828 og 1829

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Den 23 Juli.

Ganske udmattet af en mødig Eftermiddagstour, griber jeg Pennen, for efter gammel Skik at optegne Dagens Begivenheder. Morpheus faaer da at blive lidt længer end sædvanlig.

En Times Tid efterat jeg havde spiist, sad jeg just med Niebuhr foran mig, og et betydeligt Hjælpecorps af Livius, Dionys og andre Gamle spredt omkring paa Bordet. Jeg vars. 27netop færdig med Erceperingen af hans Kongeepos, og var lidt fortrædelig over, at man saa overtydende kunde fravriste En gamle, vante Forestillinger om en betydelig historisk Periode. Modstand var ikke tænkelig, og alligevel forekom det mig dog lidt voveligt at ville opløse nutildags en sammenhængende og ved saa mange Vidnesbyrd funderet Anskuelse i lutter enkelte, uvisse og vaklende Digtinger. Imidlertid der var ikke blot revet ned; et andet Billede var traadt istedetfor det gamle, og selv i de mørke Skygger var der saa mange Lysstænk, at det Hele blev anskueligt. Denne Tanke holdt jeg fast og vilde nu tage fat paa Livius, for endnu engang at løbe første Bog igjennem, da der blev banket paa Døren.

Det var B., som kom med to Sommarer. „Væk med alt det Svineskind!“ raabte han, tog Blækhuset af Bordet og sparkede til det, saa at alle mine Guder røg ned fra deres Piedestaler og laae omkring paa Gulvet. „Jeg skal lære Dig, Du Bogorm! Vær saa god og følg med paa Øieblikket.“ Nu, et godt Ord igjen! svarede jeg, da han vilde opsamle de gamle Knegte. Lad dem kun ligge. Har Du igjen Noget isinde? spurgte jeg, fik Kjolen paa og lavede mig til at følge ham. Saa vare vi da revne ud af hine Tider og med eet Sæt inde i de allernyeste. Denne Overgang huede mig ikke saa ilde. Da vi kom ned til Byen, spurgte jeg min Reisefælle, hvor han agtede at føre mig hen. „Ja, det har jeg rigtignok ikke tænkt paa endnu,“ svarede han; „men siden vi ere i Forjættelsens Land, saa er det ligegyldigt, til hvad Side vi vende os. Lad din lille Sommar raade.“ Jeg slap nu Tøilen, og Dyret dreiede om forbi Villa Piccolomini, ind igjennem Byen og ud igjen paa Landeveien til Monte Porzio. Her fik vi vore Stridshingster ved mange Kunster i et muntert Trav og fortsatte nu Reisen, uden Maal og Hensigt, uvisse, om Hjemkomsten skulde skee idag eller imorgen.

Da vi kom forbi Monte Porzio, vilde B. aflægge et Besøgs. 28hos Byens skikkelige Jomfruer, som han sagde. Men det blotte Syn af de skumle, usle Hytter var mig modbydeligt, og med megen Møie sik jeg ham overtalt til at lade dem være i Fred, idet jeg lovede ham, for Fremtiden at være føieligere. Veien blev nu interessant. Paa høire Side en vild, romantisk Skovegn, til Venstre en uafbrudt Række af Viinhaver og Olivenplantager. Det var varmt, men ellers et ypperligt Veir, og da vi næsten bestandig red i Skygge, generede Heden ikke synderligt. Vi mødte mange Folk, Fruentimmer i deres brogede Dragt, næsten allesammen med røde Skjorter og Ærmer, Kurve og store Vandkrukker paa Hovedet, Karle med spidspullede Hatte, røde Baand og Skiærff, sædvanlig paa et Æsel, paatværs og det høire Been paa Dyrets Hals, ligesom Damerne ride; eengang kom vi forbi en Drift Qvæg med nogle Nyttere til Hest, etslags Spyd i Haanden og med store Læderkamascher; de skulde til Campagnen og kom fra Rocca Priora. Vi hilse altid, det smukke Kjønnaturligviis venligere, og fik gjerne igjen en from Hilsen med paa Veien. Der var mange Physiognomier iblandt dem, som vi nok gad havt et Portrait af.

Skoven vedblev næsten lige til Monte Compatri at skjule os med sin kjølige Skygge. Ligesom vi red opad Banken, og Byen paa en fremspringende, rund Bjergtop med dens gamle Mure og spidse, takkede Gavle viste sig for os, frembød sig et deiligt Syn. Imellem Byen til Venstre og en høi Banke til Høire var en smuk Slette, med nogle Hytter og Træer i Baggrunden. Lige under Skrænten vældede en Kilde ud af Bjergtet, løb ned mellem nogle Stene og dannede et naturligt Tvættested. En Deel unge Piger stod og vaskede ved Kilden; en Munk kom gaaende ned fra et Kloster og dreiede forbi, dog ei uden at hilse. Drengene løb bagefter nogle Geder og jog dem op til Byen. Det var et complet Landskab. Hvorfor jeg ogsaa tog min Bog frem og tegnede det i en Fart, medens B. red hen til Fruentimmerne og gav sig i Snak med dem.

s. 29. „Vil I vande lert Dyr“?, spurgte en ung Kone med et vakkert Ansigt, da jeg kom hen til Kilden; „vær saa god at ride her hen!“ idet hun tog Vaskeskamlen bort. Jeg takkede, steg af og satte mig paa en Steen, for at see paa denne yndige Scene. B. havde kjøbt nogen Frugt, og bød den rundt med megen Gratie. Jeg passiarede lidt med den smukke Kone. Høien kastede en lang Slagskygge hen over Kilden, Byen og Sletten laae i en forunderlig, magisk Belysning, ligesom det kunde være et høirødt Slør, der var dækket over. Paa den anden Side af en steil Fordybning, hvor enkelte Trætoppe ragede i Veiret, stode de stolte Bjergmasser med deres hvide Rygge og mørke Skraaninger. „Det er et deiligt Land, I boer i, Moerlille!“ sagde jeg. „Kan nok være,“ svarede hun, dreiede sig om, saae lidt paa Egnen og gav sig saa til at skylle og banke igjen. „Hvor er I fra Signore?“ spurgte hun og saae op og ned ad mig med de store fyrige Øine. Jeg svarede, at jeg var født i et Land, hvor der var en bestandig Afverling mellem Snee, Jis, Regn og Taage, hvor man aldrig fandt saa deilige sorte Øine, som hendes, og hvor Enhver var Præst efter Behag, et ypperligt Land, mange Mile borte herfra. Hun forstod ikke rigtigt, hvad jeg meente; maaskee var hun kun vant til den Jargon, de tale her i Egnen, og som jeg kun maadelig kan udtrykke mig i. Lidt efter kom en Dreng løbende hen til hende; det var Sønnen, en vakker Knøs med et herligt, aabent Ansigt. Jeg forærede ham et Par Bajok, som han sporenstregs løb bort med, af Frygt for at han skulde miste dem igjen. B. var imidlertid kommen hen til os, og da han endnu havde nogen Frugt, bød jeg Konen den, som hun da ogsaa modtog under mange Taksigelser. Dyrene havde vi begge to reent glemt; og jeg troer, vi vare blevne siddende der lige til den sildige Asten, havde ikke en Pog gjort os opmærksomme paa, at vi maatte skynde os med at faae fat paa

dem. Vi leiede en Mand til at fange dem, og siden til at være vor Fører tværs over Bjergene tils. Tuskulum, for at gjøre vor Tour lidt eventyrligere. Vi sagde da Farvel til de yndige Knopper og udsprungne Blomster, og fik et venligt Addio igjen, især fra den omtalte smukke Kone, som tilføiede et forbindligt a rivederci.

Vor Cicerone betroede os, at han nok kunde finde Veien, men at den var saa besværlig og ufremkommelig, at hverken vi eller Dyrene kunde holde det længe ud. Denne Efterretning var særdeles kjærkommen. Det eneste, der forekom os lidt mistænkligt, var hans røveragtige Udseende. Laset og pjaltet, med blotte Fødder og en gammel rød Filtehat paa, men et kjækt og dristigt Ørneansigt, saae han ud som en livagtig Spion for Birbanterne. Det var imidlertid en skikkelig Mand. Han morede os hele Tiden med sine muntre, tidt vittige Indfald. Vi talte om Paven og det geistlige Regimente, og vilde friste ham. „Commanda chi puo, obedisce chi deve,” svarede han ganske roligt, slog paa Æslet med et bistert Erri! poi si mangia, galeotto! og lod os snakke, saa meget vi vilde. Engang faldt han, saa lang han var. „No Signore, ho dato un baccio alla terra,” svarede han, da jeg spurgte, om han havde stødt sig. jeg tænkte paa Brutus. En anden Gang talte vi om Helgene. „Ma Domenico, spurgte jeg, „dimmi di tutti gli santi, Gesù Cristo è il piu grande, n'è vero?” Si Signore, svarede han, è il padrone dei santi. I samme Øieblik faldt hans Pibe. É rotto ! raabte han, og nu kom der tusinde Eder og Forbandelser, den ene værre end den anden. Jeg lagde især Mærke til to: corpo di Anticristo, og per la sponga di Cristo. Da han var utrøstelig over Piben, forærede vi ham to Cigarrer. Forresten var han utrættelig og meget godmodig. Veien var virkelig slem, men hans Advarsel overdreven. Desuden havde vi bestandig saa deilige Udsigter, den ene smukkere end den anden, at jeg omsider gav ham mit Æsel at trække og gik til Fods, som han da ikke lidet forundrede sig over. „Sono matti, 'sti forestieri,” mumlede han i Skjægget, og klavredes. 31rede stønnende op ad en steil Fjeldskrænt. Vi havde nu naaet et Punkt, hvorfra vi kunde overse de forskjellige Bjergrader, hvordan de krydsede hverandre, uden at have et Middelpunkt at læne sig op til. Her hvilede vi os lidt og toge Lerkerne frem. Domenico fandt Vinen ypperlig, og slugte Resten. Bjergene glødede ned ad Campagnen til, medens Dalene bagved os laae i en dæmrende Aftenskygge. Under Monte Cavo saae vi Rocca di Papa hænge ligesom en Fuglerede, der var klinet til Klippen. Det var blevet svalt, og saa frisk og behageligt, at jeg misundte en Glente, der svævede over os, dens Vinger, for at kunne flyve ned over Bjergene. Derpaa gik vi videre. Der var endnu et godt Stykke til Tuskulum. Solen gik ned i Havet og spredte et Flammehav over Campagnen. Da vi stode lige under Tuskulum, og Domenico forlod os, var det Nat, men dog saa lyst, at vi kunde finde Veien paa den gamle Gade. Saa hurtigt er Overgangen.

Inden vi naaede La Ruffinella, maatte jeg sande Førerens Ord; jeg var bleven træt og steg igjen paa mit Æsel. B. havde Lyst at tilbringe Aftenen i et Osteri; men jeg trængte til Ro og foretrak at blive hjemme.

Paa mit Bord, hvor Alting var bragt i den sædvanlige Orden, laae en Indbydelse fra en engelsk Familie, som boer nede ved Udkanten af Byen. Ogsaa denne afslog jeg, lukkede Døren i Laas, laae endnu et Qvarteers Tid i Vinduet, saae ned paa de mørke Huse og greb saa Pennen. Nu er det snart Midnat. Alle Lys ere slukkede, kun Himlens funkler. Denne Tindren har man intet Begreb om i det disige Norden.